

респондентів (32,3±3,7 на 100) підтвердили, що куріння використовувалося під час вживання алкогольних напоїв. Серед респондентів 35,9% споживали алкогольні напої принаймні раз на тиждень, водночас 13,7% респондентів вказали на споживання міцних алкогольних напоїв, 9,1% - на вина, 7,7% - слабоалкогольних напоїв. Встановлено, що енергетичні напої споживають 32,5% респондентів, при цьому 13,6% поєднували вживання енергетичних напоїв з алкоголем. На думку студентів, ефективними засобами формування здорового способу життя є інформаційно-просвітницька діяльність на рівні населення (63,7%), більш загальне охоплення проблеми профілактики у навчальному процесі (70,5%), впровадження цілеспрямованих лекцій, тренінгів та майстер-класів з питань корекції та управління факторами ризику захворювання (83,4%), проведення інформаційних кампаній (58,8%).

Висновки: В ході дослідження було встановлено взаємозв'язок між різними факторами ризику розвитку захворювань, зокрема між вживанням тютюну, алкоголем та енергетичними напоями, що свідчить про необхідність комплексного підходу до зменшення їх поширеності серед студентів і про потенційні позитивні результати щодо здорового способу життя при зниженні поширеності навіть одного фактора ризику. Особливості та причини поширеності факторів ризику хвороби та шкідливих звичок у студентів та молоді свідчать про необхідність комплексного підходу для їх запобігання з використанням сучасних адекватних форм та методів.

ВИВЧЕННЯ ПОІНФОРМОВАНІСТІ НАСЕЛЕННЯ М. ПОЛТАВА ЩОДО ТЮТЮНОПАЛІННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-НЕГАТИВНОГО ЯВИЩА

THE STUDY OF AWARENESS OF SMOKING AS SOCIALLY NEGATIVE FACTOR AMONG POLTAVA CITIZENS

Дорошенко О. О., Заяць Ю. Б.

Науковий керівник: к. мед. н. Плужнікова Т. В.

Doroshenko O. O., Zaiats Y. B.

Science advisor: Pluzhnikova T. V., PhD

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з біостатистикою

Актуальність: тема тютюнопаління на даний час займає передові місця в дослідженнях та обговореннях. Враховуючи те, що Україна є лідером серед європейських країн за смертністю від неінфекційних хвороб (серцево-судинні, онкологічні, захворювання дихальних шляхів, діабет, тощо) і складає 86% від усіх смертей. Тютюн є один з провідних факторів ризику неінфекційних захворювань. Варто зазначити, що дослідження в галузі впливу куріння на здоров'я проводяться дуже давно із завидною регулярністю. Психіатр Девід Натт разом із колегами зібрав думки щодо залежностей експертів-наркологів, на 3-му місці було зазначено нікотин.

Мета: вивчення поінформованості населення м. Полтави щодо наслідків тютюнопаління, з подальшою розробкою профілактичних заходів залежно від віку людей та частоти куріння.

Матеріали та методи: на підставі медико-статистичного методу дослідження, а також проведеного опитування та анкетування серед населення міста нами було проаналізовано 400 анкет, на основі яких ми виділили 6 вікових груп: 10-20рр., 20-30рр., 30-40рр., 40-50рр., 50-60рр., старше 60р. Серед питань в анкеті в тому числі був пункт, в якому також потрібно було самостійно перерахувати відомі їм наслідки тютюнопаління.

Результати: серед опитуваних 88% є постійними курцями, серед них 48% чоловіків та 40% жінок, 12% - зовсім не палять. 47% опитуваних вперше спробували курити у віці 10-20рр., 13% - у 20-30рр., 18% - у 30-40рр., 15% - у 40-50рр., 5% - у 50-60рр., і 3% у віці старше 60 років. Окрім того, причиною для того, щоб спробувати курити у 36% стало бажання здаватися дорослим, у 28% - особиста драма, у 26% - проста цікавість, у 10% - приклад курящих батьків. Також, важливо відмітити те, що на першому місці серед наслідків тютюнопаління, який вказали люди є рак легень - 100% опитуваних, серед інших відповідей також були: проблеми з диханням, пожовтіння шкіри, головокружіння, безсоння.

Висновки: проаналізувавши результати даної роботи нами встановлено, що проблема курців у м. Полтава є соціально-значимою. Головний акцент у профілактичній роботі потрібно робити на вікову групу 10-20рр. Важливим є використання у санітарно-просвітній роботі різного формату роботи з аудиторією, включаючи роботу психологів. А також, під час тематичних заходів акцентувати увагу і розширювати обізнаність людей про можливі інші наслідки тютюнопаління: хронічні бронхіти, ХОЗЛ, дихальну та серцево-судинну недостатність, патологічні реакції зі сторони інших органів та систем.